

॥ सूतउवाच ॥ एवमुक्त्वा तु सपितृश्चचार पृथिवीं मुनिः । नच स लभते भार्यां वृद्धोऽयमिति शौनक ।

यदा निर्वेदमापन्नः पितृभिश्चोदितस्तथा । तदाऽरण्यं स गत्वाचैशुक्रोऽग्नौ मृगदुःखितः ।

सत्वरण्यगतः प्राञ्चः पितृणां हितकाम्यया । उवाच कन्यां याचामि तिस्रो वाचः शनैरिमाः ।

यानि भूतानि सन्तीह स्थावराणि चराणि च । अन्तर्हितानि वा यानि तानि शृण्वन्तु मे वचः ।

उये तपसि वर्त्तन्तं पितरश्चोदयन्ति मां । निविशस्वेति दुःखार्ताः सन्तानस्य चिकीर्षया ।

निवेशायाखिलां भूमिं कन्याभैक्षं वरामि भोः । दरिद्रो दुःखशीलश्च पितृभिः सन्नियोजितः ।

यस्य कन्याऽस्ति भूतस्य ये मयेह प्रकीर्त्तिताः । ते मे कन्यां प्रयच्छन्तु चरतः सर्वतो दिशं ।

मम कन्या सनात्री या मैत्रवचोद्यता भवेत् । भरेयश्चैव यां नाहं तां मे कन्यां प्रयच्छत ।

ततस्ते पन्नगा ये वै जरत्कारौ समाहिताः । तामादाय प्रवृत्तिं ते वासुकेः प्रत्यवेदयन् ।

तेषां श्रुत्वा स नागेन्द्रस्तां कन्यां समलङ्कृतां । प्रवृत्त्यारण्यमगमत्समीपं तस्य पन्नगः ।

तत्र तां मैत्रवत्कन्यां प्रादात्तस्मै महात्मने । नागेन्द्रो वासुकिर्ब्रह्मन् स तां प्रत्यगृह्यत ।

असनामेति वै मत्वा भरणं चाविचारिते । मोक्षभावे स्थितश्चापि द्वन्द्वभूतः परियहे ।

ततो नाम स कन्यायाः पप्रक्ष भृगुनन्दन । वासुकिं भरणं वास्या न कुर्यामित्युवाच ह ।

॥ इत्यादिपर्वण्यास्तिके षट्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४६ ॥

॥ सौतिरुवाच ॥ वासुकिस्त्वब्रवीदाकं जरत्कारुष्टपिं तदा । सनात्री तव कन्येयं स्वसा मे तपसाऽन्विता ।

भरिष्यामि च ते भार्यां प्रतिच्छेमां द्विजोत्तम । रक्षणञ्च करिष्येऽस्याः सर्वशक्त्या तपोधन । तदर्थं रक्ष्यते चैषा मया
मुनिवरोत्तम ।

॥ छषिरुवाच ॥ न भरिष्येऽहमेतां वै एष वै समयः कृतः । अप्रियञ्च न कर्त्तव्यं कृते चैनां त्यजाम्यहं ।

॥ सौतिरुवाच ॥ प्रतिश्रुते तु नागेन भरिष्ये भगिनीमिति । जरत्कारुस्तदा वेषे भुजगस्य जगाम ह ।

तत्र मन्त्रविदां श्रेष्ठस्तपोवृद्धो महाव्रतः । जग्राह पाणिं धर्मात्मा विधिमन्त्रैः पुरस्कृतं ।

ततो वासुगृहं रम्यं पन्नगेन्द्रस्य संमतं । जगाम भार्यामादाय स्तूयमानो महर्षिभिः ।

शयनं तत्र संकृप्तं स्रष्ट्यास्तरणसंहृतं । तत्र भार्यासहायो वै जरत्कारुस्त्वास ह ।

स तत्र समयं चक्रे भार्येया सह सत्तमः । विप्रियं मे न कर्त्तव्यं नच वाच्यं कदाचन ।

त्यजेयं विप्रिये च त्वां कृते वासञ्च ते गृहे । एतद्गृहाण वचनं मया यत्समुदीरितं ।

ततः परमसम्बिन्ना स्वसा नागपतेस्तदा । अतिदुःखान्विता वाक्यं तमुवाचैवमस्त्विति ।

तथैव सा च भर्त्तारं दुःखशीलमुपाचरत् । उपायैः श्वेतकाकीयैः प्रियकामा यशस्विनी ।

चतुर्काले ततः स्नाता कदाचिद्वासुकेः स्वसा । भर्त्तारं वै यथान्यायमुपतस्थे महामुनिं ।

तत्र तस्याः समभवद्गर्भा ज्वलनसन्निभः । अतीव तेजसा युक्तो वैश्वानरसमद्युतिः ।

शुक्लपक्षे यथासोमो व्यवर्द्धत तथैव सः । ततः कतिपयाहस्य जरत्कारुर्महायशः ।

उत्सङ्गेऽस्याः शिरः कृत्वा सुव्वाप परिखिन्नवत् । तस्मिंश्च सुप्ते विप्रेन्द्रे सविताऽस्तमियाद्गिरिं ।